

BUITENLANDSCH OVERZICHT.

Het is iets minder gevaarlijk geworden voor den Zoon des Hemels dan het een maand geleden was.

Toen scheen het nog, alsof het Europeesch concert, althans Rusland, Duitschland, Frankrijk en Engeland samen zouden werken tot de ontleding van het Chineesche Rijk. Maar reeds nu begint het vuur der tweedracht te knetteren, waaraan de Sultan zich zoo heerlijk gewarmd heeft en dat den Chineeschen heerscher ook wel te stade zal komen, al weet hij er misschien minder goed partij van te trekken.

Duidelijk begint het zich af te teekenen tegen den horizon van het verre Oosten, dat het tóch Rusland en Engeland zullen zijn, die daar tegenover elkander zullen staan. Dit zal niemand verbazen; veeleer, dat het in den aanvang zoo vredelievend scheen toe te gaan, als betrof het een Europeesch complot tegen Japan.

De Chinees, gelijk de Turk, heeft geld noodig. En het voorschieten van het noodige is altijd een heerlijk middel voor den geldschieder geweest om zijn cliënt aan het lijntje te krijgen en te houden. In het klein noemt men dat woeker. In het groot, waar geen sprake is van overdreven hooge percenten, draagt het geld andere vruchten en spreekt men van behendige politiek. Duitschland heeft eerst getracht de Chineezzen een leening te laten sluiten, waaraan de Europeesche mogendheden voor gelijke deelen, met gelijke rechten en plichten, zouden deelnemen; het Rijk speelde daarmee de rol die den eerlijken Duitschen makelaar betaamt, wien men het daarom ook niet kwalijk kon nemen, als hij, gelijk alle makelaars doen, tegelijk in China zaken dreef voor eigen rekening. Maar de mogendheden zijn vooral tot samenwerking bereid, als zij geen kans zien om voor zich voordeelen te behalen op hun medewerkers en zoo mislukte de combinatie.

Toen begon Rusland aanbiedingen te doen en de Chineesche regeering leende reeds het oor, toen zij vrij plotseling begon in te zien dat zij bij Engeland misschien voordeelijker gereed zou kunnen komen. Een Chinees heeft nooit haast en ziet er dommer uit dan hij is.

Engeland, altijd makkelijk met zijn geld, was tot de leening van twaalf millioen pond sterling ter aflossing van de oorlogsschuld aan Japan bereid, op voorwaarden die voor China zeer aannemelijk waren. Zij betroffen de openstelling van een drietal havens voor den handel, het doortrekken van den (Engelschen) Birma-spoorweg door de Chineesche provincie Joennan en het verbod van afstand van grondgebied in de vallei der Jangtse-Kiang aan eenige vreemde mogendheid.

Rusland en Frankrijk roemen echter minder over Engeland's vrijgevigheid dan China. Van de drie open te stellen havens ligt er een: Taliën Wan —